

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

«Αναμόρφωση νομικού πλαισίου ιδιωτικών και επαγγελματικών σκαφών αναψυχής και επιβολή ειδικού φόρου και έκτακτης εισφοράς, ρύθμιση φορολογικών θεμάτων, θεμάτων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και λοιπές διατάξεις»

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, αποτελείται από πέντε κεφάλαια.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 1-4) θεσπίζονται ρυθμίσεις οι οποίες σκοπούν στην αποκατάσταση των στρεβλώσεων στην αγορά των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής και αποτελούν, συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση, την πρώτη δέσμη μέτρων επί της οποίας θα βασισθεί η, σε δεύτερο στάδιο, διαμόρφωση επενδυτικών και ενισχυτικών κινήτρων υπέρ των αμιγώς επαγγελματικών σκαφών. Ειδικότερα, χάριν της προώθησης της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού νηολογίου εισάγεται ο ειδικός εταιρικός τύπος της μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα Εταιρείας Ιδιωτικών Πλοίων Αναψυχής (Ε.Ι.Π.Α.), η οποία θα έχει ως αποκλειστικό σκοπό την κτήση της κυριότητας ιδιωτικών, κατά τους ορισμούς του ν. 2743/1999, πλοίων αναψυχής υπό ελληνική σημαία, διαλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικές με το καταστατικό, την επωνυμία, τα όργανα, τη λύση και την εκκαθάριση της εταιρείας, και προβλέπεται η κατάρτιση ειδικού μητρώου Ε.Ι.Π.Α. από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (άρθρο 1). Επίσης, επιβάλλεται ετήσιος κλιμακούμενος ειδικός φόρος υπέρ του Δημοσίου, ο οποίος βαρύνει όλα τα ιδιωτικά και επαγγελματικά σκάφη αναψυχής, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εφοδιασμένα με Δελτίο Κίνησης Πλοίου Αναψυχής ή Δελτίο Κίνησης Θαλαμηγού ή άλλο ανάλογο έγγραφο, ή με άδεια επαγγελματικού πλοίου αναψυχής, και παραμένουν στην ελληνική επικράτεια για συνολικό χρονικό διάστημα άνω των σαράντα ημερών στη διάρκεια του ημερολογιακού έτους (άρθρο 2). Περαιτέρω, στα πλοία αναψυχής επιβάλλεται και έκτακτη εφάπαξ εισφορά, υπό την προϋπόθεση ότι είναι νηολογημένα στην Ελλάδα ή ελλιμενισμένα σε ελληνικά λιμάνια ή βρίσκονται εντός της

ελληνικής επικρατείας κατά την 31.3.2009, και είναι εφοδιασμένα με τα ως άνω έγγραφα (άρθρο 3). Τέλος, θεσπίζεται ειδικός τρόπος υπολογισμού του ΦΠΑ αυτοπαράδοσης ο οποίος οφείλεται κατά τον αποχαρακτηρισμό σκαφών αναψυχής τα οποία έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις των ν. 2743/1999 και 3182/2003 (άρθρο 4).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 5-12) προβλέπονται τα εξής:

- ιδρύεται «Τμήμα Ελέγχου των Ρευστών Διαθεσίμων για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες» στη Διεύθυνση Ελέγχου Τελωνείων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, για τη συστηματικότερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (άρθρο 5),

- επεκτείνεται η έκπτωση των δωρεών της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αυτές πραγματοποιούνται υπέρ κρατικών φορέων και νομικών προσώπων εγκατεστημένων σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χώρες Ε-ΟΧ/ΕΖΕΣ, συμφώνως προς την αρχή της ελεύθερης διακίνησης κεφαλαίων και πληρωμών (άρθρο 6),

- καθιερώνεται η έκπτωση από το εισόδημα των φορολογουμένων του ποσού της ετήσιας δαπάνης προς δικηγόρους για την παροχή νομικών υπηρεσιών και τροποποιούνται οι ρυθμίσεις για τη φορολογική έκπτωση των δαπανών ιατρικής περίθαλψης (άρθρο 7),

- θεσπίζεται εξαίρεση από την αυτοτελή φορολόγηση με συντελεστή φόρου 15% του καθαρού ποσού των αποδοχών των υπηρετούντων στο εξωτερικό υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών, κατά το τμήμα τους που απομένει μετά την αφαίρεση του καθαρού ποσού των αποδοχών τις οποίες οι ανωτέρω υπάλληλοι θα λάμβαναν εάν υπηρετούσαν στο εσωτερικό (άρθρο 8),

- εντάσσεται ρύθμιση στον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα με την οποία καθιερώνεται ατέλεια υπέρ του προσωπικού των αναγνωρισμένων από τη χώρα μας διεθνών οργανισμών και των μελών τους, όπως επίσης και των ευρωπαϊκών οργανισμών με διεθνή νομική προσωπικότητα, ως προς την κτήση και την αντικατάσταση αυτοκινήτων, κατόπιν συμφωνίας τους με την ελληνική κυβέρνηση και πέραν των οριζόμενων στις συμφωνίες έδρας τους (άρθρο 9),

- παρατείνεται μέχρι την 30.6.2010 η λήγουσα την 31.12.2009 προθεσμία, μετά την οποία παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων επιβολής φόρου, τελών και εισφορών (άρθρο 10),

- παρατείνεται μέχρι την 31.12.2009 η προθεσμία των πέντε μηνών από τη δημοσίευση του ν. 3756/2009 για την υποβολή εκπρόθεσμων φορολογικών δηλώσεων από πρώην Συγκοινωνιακές Επιχειρήσεις, χωρίς την επιβολή κυρώσεων (άρθρο 11),

- επανακαθορίζεται ο τρόπος απόδοσης της εισφοράς στα εισιτήρια δημόσιων θεαμάτων, ο οποίος θα γίνεται πλέον μέσω μηνιαίων δηλώσεων, υποβαλλόμενων στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δ.Ο.Υ. μέχρι το τέλος του μήνα για τα εκδοθέντα τον προηγούμενο μήνα εισιτήρια (άρθρο 12).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρο 13) ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην οργάνωση, τη λειτουργία και το προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με τις διατάξεις, τέλος, του Κεφαλαίου Δ' (άρθρα 14-15) προβλέπεται η δυνατότητα επιχορήγησης, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, από τον κωδικό 2449 του Ειδικού Φορέα 110 του Προϋπολογισμού του κράτους, ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ. με κοινωφελείς ή πολιτιστικούς σκοπούς, και ιδίως πολιτιστικών συλλόγων, οπουδήποτε και αν έχουν την έδρα τους (άρθρο 14), και θεσπίζεται ρητώς η δυνατότητα των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 51 παρ. 1 του ν. 1892/1990, να επιχορηγούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ., βάσει προγραμμάτων απασχόλησης και απασχόλησης ανέργων (άρθρο 15).

Παρατηρήσεις επί των άρθρων του Νοχ

1. Επί του άρθρου 1

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας και ευκολίας παραπομπής στις προτεινόμενες διατάξεις, σκόπιμο θα ήταν, ενδεχομένως, οι ρυθμίσεις του προτεινόμενου άρθρου να περιληφθούν σε αυτοτελές κεφάλαιο του Νοχ αποτελούμενο από 23 άρθρα.

2. Επί των άρθρων 2 και 3

Στις προτεινόμενες παραγράφους 5 του άρθρου 2 και 6 του άρθρου 3 θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθούν τα κριτήρια βάσει των οποίων πρόσωπο θα χαρακτηρίζεται ως κάτοχος πλοίου αναψυχής έναντι του χρήστη πλοίου αναψυχής, καθώς επίσης και το εάν ο χρήστης θα ευθύνεται αλληλεγγύως για τον φόρο ή την εισφορά ολόκληρου του ημερολογιακού έτους ή μόνο για το μέρος τους που αναλογεί στο χρονικό διάστημα χρησιμοποίησης του πλοίου από αυτόν.

Δεδομένου ότι με τις προτεινόμενες παραγράφους 6 του άρθρου 2 και 7 του άρθρου 3 ορίζεται ότι η δήλωση και η απόδοση του φόρου μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε ΔΟΥ, δεν είναι σαφές εάν την αρμοδιότητα για την έκδοση καταλογιστικών πράξεων θα έχει ο προϊστάμενος οποιασδήποτε ΔΟΥ ή αυτή θα καθορίζεται με βάση το άρθρο 63 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ), ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 2238/1994.

Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι τα άρθρα 86 και 87 του ΚΦΕ, στα οποία παραπέμπει η παράγραφος 9 του άρθρου 3, έχουν καταργηθεί δυνάμει του άρθρου 25 παρ. 1 του ν. 2523/1997.

3. Επί του άρθρου 4

Με την προτεινόμενη παράγραφο θεσπίζεται ειδικός τρόπος υπολογισμού του ΦΠΑ αυτοπαράδοσης, ο οποίος οφείλεται κατά τον αποχαρακτηρισμό σκαφών αναψυχής τα οποία έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις των ν. 2743/1999 και 3182/2003, λόγω μη επαγγελματικής τους χρήσης. Επισημαίνεται ότι η ρύθμιση αυτή, ενδεχομένως, δεν εναρμονίζεται απολύτως με το άρθρο 74 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικής με το κοινό σύστημα του φόρου προστιθέμενης αξίας.

4. Επί του άρθρου 6

Με την προτεινόμενη παράγραφο 1 επεκτείνεται η έκπτωση των δωρεών του άρθρου 8 παρ. 1 περ. δ' του ΚΦΕ και στις περιπτώσεις που αυτές πραγματοποιούνται προς κρατικούς φορείς και νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χώρες ΕΟΧ/ΕΖΕΣ. Παρατηρείται ότι, για την ταυτότητα του λόγου, η ίδια ρύθμιση θα πρέπει ενδεχομένως να ισχύει και για τις δωρεές οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 31 παρ. 1 περ. α' υποπερ. γγ' του ΚΦΕ.

Επίσης, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, θα ήταν ίσως σκόπιμο να αναδιαμορφωθεί ως εξής το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης παραγράφου 1: «Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.), που κυρώθηκε με τον ν. 2238/1994 (ΦΕΚ Α' 151), προστίθενται δύο εδάφια, ως ακολούθως:».

5. Επί του άρθρου 7

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να αναδιαμορφωθεί ως εξής το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης παραγράφου 1: «Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. προστίθενται περιπτώσεις θ' και ι', ως ακολούθως:».

6. Επί του άρθρου 8

Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται εξαίρεση από την αυτοτελή φορολόγηση με συντελεστή φόρου 15% του καθαρού ποσού των αποδοχών των υπηρετούντων στο εξωτερικό υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών, κατά το τμήμα τους που απομένει μετά την αφαίρεση του καθαρού ποσού των αποδοχών τις οποίες οι ανωτέρω υπάλληλοι θα λάμβαναν εάν υπηρετούσαν στο εσωτερικό.

Η ανωτέρω διάταξη θεμελιώνεται, συμφώνως και προς την αιτιολογική έκθεση, στον αποζημιωτικό χαρακτήρα των εν λόγω αποδοχών, οι οποίες καλύπτουν, μεταξύ άλλων και αυξημένες επαγγελματικές υποχρεώσεις, το αυξημένο κόστος ζωής στην αλλοδαπή, ειδικές συνθήκες διαβίωσης κ.λπ.. Η ρύθμιση χρήζει, ενδεχομένως, πληρέστερης διατύπωσης ως προς τον λόγο

μη εφαρμογής της στους λοιπούς δημόσιους υπαλλήλους του άρθρου 47 παρ. 3 του ΚΦΕ, οι οποίοι επίσης υπηρετούν στο εξωτερικό.

7. Επί του άρθρου 14

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, θα ήταν, ενδεχομένως, ορθότερο να γίνεται λόγος για ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ. με κοινωφελείς ή πολιτιστικούς σκοπούς, και ιδίως πολιτιστικούς συλλόγους, «[...] που αναπτύσσουν σημαντική πολιτιστική δραστηριότητα, συμβάλλουν στην ανάπτυξη του αθλητισμού, την οικολογική μελέτη και την προστασία του περιβάλλοντος, και πραγματοποιούν αναγκαία έργα συντήρησης και αποκατάστασης ιερών ναών».

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2009

Οι Εισηγητές
Γεώργιος Φωτόπουλος
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Επ. Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών